

Preek
gehouden te Doetinchem op 25 oktober 2009
door ds. W.J. Karels

Het woord van onze tekst kunt u vinden in 1 Samuël 30: 6b: *Doch David sterkte zich in de HEERE, zijn God.*

Davids sterkte in God

1. David zonder God
2. David onder God
3. David met God

1. David zonder God

Wat heeft de Heere David elke keer toch weer geholpen. Wat is de Heere trouw! En zie nu eens, opeens zegt David: nu zal ik één dezer dagen nog omkomen en vallen in de handen van Saul. David, heeft de Heere je niet geholpen? Zeer zeker! David, is de Heere niet trouw? Zeer zeker! Maar David kan het niet vasthouden. Wat is dat erg, dat ongeloof. Als we onbekeerd zijn leven we in een staat van ongeloof. Verschrikkelijk! Maar ook als de Heere een nieuw hart schenkt kan er nog zoveel ongeloof zijn in de stand van het leven.

En zie, nu gaat David weg. De Heere had gezegd: blijf in het land van Juda. Hij doet het niet. Hij gaat naar de Filistijnen, de vijanden van God en van Zijn volk. David toch... Hij vraagt aan koning Achis: heb je niet een plaatsje waar ik kan wonen? Nu, dat krijgt David, het bekende plaatsje Ziklag, dat was veroverd op Juda. Daar vindt David rust. Zou het goede rust zijn geweest? Gemeente, zou dat echte rust zijn geweest? Als je rust zoekt buiten de door God aangewezen weg? Nee, toen niet en nu niet. De Heere wil niet dat wij rusten op plaatsen buiten Zijn wil. David hoorde niet in Ziklag. En daar denkt hij rust te krijgen.

Gemeente, jonge mensen, buiten God in Christus is er nergens rust! Daar gaat David. Hij komt in Ziklag. Hij heeft wel wat lichamelijke rust, maar toch...hij is God kwijt. Hij is de gunst van God kwijt. Wij lezen in die zestien maanden dat David in Ziklag was niet dat God tot hem sprak. We lezen ook niet in die zestien maanden dat David in Ziklag was, dat hij bad, dat hij de priester Abjathar nodig had. Nee. Een zwijgend God, een biddeloos hart. Gods gunst kwijt, dat geeft toch geen rust?

Kijk eens wat hij doet? Hij gaat vechten tegen de vijanden van Juda, de Amelekieten, de Jizreëlieten. Dat is goed, maar als koning Achis vraagt: "Wat heb je gedaan?", dan doet hij net of hij heeft gevochten tegen Juda. Hij zegt: "Ik heb gestreden tegen het zuiden van Juda." Achis denkt dat hij Juda heeft aangevallen. Zo is het niet, hij heeft de vijanden aangevallen. En hij heeft die vijanden zo omgebracht, vrouwen, kinderen, dat er niemand kon ontsnappen om het tegen Achis te gaan vertellen.

Hij moest dat wel doen van de Heere, maar niet zo. Wij kunnen dingen doen in ons leven die op zich geboden zijn, maar we kunnen het dan zo genadeloos, zo hardvochtig doen, zo buitengewoon rechtzinnig, maar zonder liefde. O David, wat ben je ver van God afgedwaald! Geen gebed, een zwijgende hemel. En dat heeft zestien maanden geduurd.

Tenslotte zegt Achis: "Kom eens mee, we gaan strijden tegen Israël." David, hoe moet dat?! David gaat mee. We lezen helemaal niet dat hij in zijn hart zucht of bidt. Maar als hij bij het strijdtoneel komt, op het slagveld, zeggen die Filistijnse vorsten: "David? Geen sprake van! Hij is niet te vertrouwen." Achis zegt: "David is wel te vertrouwen." De vorsten zeggen: "David strijdt niet met ons mee." En koning Achis zegt dat tegen David. Het zou toch een wonder geweest moeten zijn voor David dat de Heere een oplossing gaf in zijn doodgelopen wegen. Ja, de Heere laat uw en mijn wegen ook wel eens doodlopen. Maar weet je wat David zegt? Hij huichelt: "Wat heeft u tegen mij?" David, David... een kind, een knecht van God heeft rust gezocht waar God hem niet hebben wil, gehuicheld,

zestien maanden gelogen. Achis zegt: "U bent een engel Gods." En David doet net of hij beledigd is en gaat terug. David zonder God.

Vrienden, kinderen, als de Heere ons niet vasthoudt en bewaard en draagt, zou Hij alsnog Zijn kinderen laten vallen. Maar dat kan God niet. Omdat Hij Zijn Kerk van eeuwigheid lief gehad heeft, omdat er een verbond ligt in de eeuwigheid. Wat is de Heere goed, onuitsprekelijk goed voor slechte albedervers. Maar pas op, de Heere spaart geen vlees; van David niet, van u niet en van mij niet. We hebben in de eerste gedachte gezien: David zonder God.

2. David onder God

Wat is dat een wonder, dat God de Sterkste is en de Getrouwe. Zie, daar komt David met zijn zeshonderd mannen, na drie dagen reizen, moe en hongerig terug bij Ziklag. En zie, in de verte: rookwolken! En als ze vlakbij Ziklag komen is heel Ziklag verbrand, verteerd en in puin. Dat hebben de Amelekieten gedaan. Ja en nee. Dat heeft God gedaan.

Gemeente, het is niet aangenaam voor het vlees en het is toch een zegen als God uw en mijn Ziklagjes (ik hoop dat u het begrijpt) eens verbrandt, anders komt er geen plaats voor Christus. En nog is de Heere goed, want ze zien geen overleden vrouwen of kinderen. Een wonder! Ondertussen is heel Ziklag in puin, verbrand.

Wij moeten erop rekenen, als er in ons leven iets ergs gebeurt, dan zoeken wij altijd een zondebok. Of niet? En die vinden we meestal bij een ander. Dan heeft een ander het gedaan. Zo zitten u en ik in elkaar. Ellendig, goddeloos! Zeshonderd mannen en daar staat David. We lezen in Gods Woord dat alles verbrand was en: *Toen hief David en het volk, dat bij hem was, hun stem op, en weenden, tot dat er geen kracht meer in hen was om te wenen. En David werd zeer bang, want het volk sprak van hem te stenigen.*

Daar staat David: Ziklag verwoest, vrouwen, kinderen en bezittingen weg. Om hem heen zijn mannen met stenen, de dood voor ogen. Zeer bang! Zo bang en dan... gebeurt er een heel groot wonder. Dan scheurt de hemel. En dan laat God zien aan David: David, eigen schuld. Je hebt Mij verlaten, je hebt Mijn woord verworpen. Je bent een eigen weg gegaan. Nu heb je de dood verdiend.

En kijk, ik denk dat David op zijn knieën gevallen is en zijn hoofd heeft gebogen. Daar druppen er tranen. Hij heeft geen woorden meer. Eerder lezen we dat David zijn mannen scheidde met woorden. Toen kon hij ze nog de baas met woorden. Nu heeft hij geen woorden meer, nu heeft hij alleen maar tranen. Nu mag hij buigen onder God.

Vrienden, wat is dat een wonder! Dat heeft David niet verdiend. Dat heeft Davids Borg verdiend. Als hij daar staat of op z'n knieën ligt, de tranen stromen en zijn mannen staan om hem heen met stenen, de dood voor ogen, dan is het: "mijn schuld, mijn schuld, mijn schuld." Even een vraag: hebt u dat nu ook weleens in uw leven gehad? Die ziekte, die rouw, die tegenspoed, je zaak failliet, alles mijn schuld, niets meer weten. Dat is het eerste wonder: David onder God. *David sterkte zich in de HEERE, zijn God.*

Daar ligt een mens, een adamskind: eigen schuld. Hier zitten en staan adamskinderen, die de dood hebben verdiend. Heeft u dat beleefd? Maar dan het wonder: *David sterkte zich in de HEERE, zijn God.* Daar komt de Heilige Geest altijd weer om vragen in het hart van David. En dan gaat hij het geloof wat er was vestigen op de Heere Zijn God. En dan... Ziet, David sterkte zich in de Heere. Vertrouwend, zegt de kanttkening, op de belofte en toezegging die God hem gedaan had, dat hij koning zou zijn. Hij ziet op de Heere.

"k Zal nooit herroepen 't geen ik eenmaal heb gesproken. 't Geen uit Mijn lippen ging blijft vast en onverbroken. Al verzonddig je het nog zo diep David, al heb je het verdiend dat Ik je wegwerp, Ik kan dat niet, want Ik heb je liefgehad met een eeuwige liefde en Ik heb je gekocht met het bloed van Mijn Zoon en Ik wil je verlossen en zal je verlossen door het werk van Mijn Heilige Geest."

Dan mag David op dat ogenblik als alles wegvalt, zien op de Heere, op de Verbondsgod. Dan kan het niet anders of hij heeft daar ook iets gezien van de belofte van Christus. Want buiten Christus is onze God een verterend vuur.

Hij sterkt zich in de Heere zijn God. Die God is van hem. Wat een wonder, voor zo'n doorbrenger, zo'n ontrouwe, zo'n huichelaar, zo'n goddeloze is de verbondstrouw van de Verbondsgod door de

Verbondsmiddelaar. Dat geeft David zo'n sterkte. *In de grootste smarten* - een verbrand Ziklag, vrouwen en kinderen ontvoerd, z'n mannen met stenen om hem heen - *blijven onze harten in de Heere gerust.*

Kent u daar ook iets van? Daar hebben we voor nodig de wedergeboorte, de staatsverwisseling en een waarachtig geloof in Christus. Maar die God leeft! Waar de wereldling alles ontvalt, de mens buiten God, als het erop aankomt, alles verliest, daar mag een kind van God als het geloof in oefening is, het uitschreien van verwondering: *Bezwijkt dan ooit in bitt're smart of bange nood mijn vlees en hart, zo zult Gij zijn voor mijn gemoed, mijn Rots, mijn Deel, mijn Eeuwig goed.*

Op datzelfde ogenblik, op Gilboa zien we Saul, ook een gezalfde des Heeren, maar nooit vanbinnen vernieuwd. Arme Saul. Als David wenend wegzinkt in het wonder, zich mag sterken in zijn Verbondsgod, rent Saul radeloos over de bergen van Gilboa. Het gebergte achter zich, Filistijnen en boogschutters voor zich en radeloos valt hij in zijn eigen zwaard, in een eeuwig verderf. Eigen schuld, Saul. Gemeente, David had niet beter verdiend dan Saul. David was niet beter, u niet en ik niet. Maar hier blinkt het eeuwig welbehagen van een drie-enig God. "Saul, wat heb Ik je geholpen, wat heb Ik je bewaard, wat heb ik je gewaarschuwd, wat heb Ik je genodigd en... je hebt niet gewild." Daar zinkt hij in een eeuwig verderf.

David kan niet laag genoeg onder God bukken. Dat God zo'n monster van goddeloosheid, zo'n stuk ontrouw, enkel maar schuld, opzoekt, vasthoudt en doet zien op het offer van Christus (ook al in het Oude Testament).

Zoek die God! *Hij is geducht en Hij doet Zijn sterkte boven lucht en boven wolken wonen. Als ik omringt door tegenspoed, bezwijken moet* - en je mag God tot je deel hebben, kinderen, en je mag de Heere Jezus leren kennen - *schenkt Gij mij leven.*

3. David met God

Als David opstaat en zijn tranen droogt is het eerste wat hij doet de priester Abjathar laten komen. David gaat weer bidden. Zestien maanden heeft hij het gebed van die priester niet nodig gehad. Daaraan kunnen wij zien of we ook niet in zo'n zelfgemaakt Ziklag verkeren. Dan hebben we misschien uiterlijk wel rust, even geen vervolging zoals David en geen moeite, maar ook geen gebed en ook geen verborgen omgang met de Heere. Het eerste wat David doet: Abjathar, kom eens hier met de efod. Vraag eens wat Gods wil is. *Zal ik deze bende achternajagen? Zal ik ze achterhalen?*

Dat hoeft David toch niet te vragen? Dat mag toch wel? Dat moet wel als je ziet dat je vrouwen en je kinderen zijn ontvoerd, dan hoef je toch niet aan de Heere te vragen: mag ik ze najagen, dat is toch vanzelf? Nee, voor David is niets meer vanzelf.

Als God komt in jullie, in mijn leven, ga je in alles vragen: "Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?" En als de Heere dan eens had gezegd: "Nee David, niet achterhalen, niet najagen." Wat dan? Dan had David het beleefd: mijn eigen schuld. Ik ben geen vrouwen en geen kinderen meer waard. Dat is verdiend. Daar heb ik het naar gemaakt.

En nu vraagt hij: "Heere mag ik ze najagen?" Wat is de Heere goed! Hij zegt (*merkt op mijn ziel wat antwoord God u geeft*): *Jaag na, want gij zult gewisselijk achterhalen, en gij zult gewisselijk verlossen.* Vind je dat geen wonder, voor zo'n albederver, voor zo'n trouweloze, voor zo'n schuldige? Gemeente, de Heere is zo goed voor een slecht mens. Weet je waar de haper ligt? Niet bij God, maar bij ons. Wij willen niet slecht zijn. We zijn te goed, te vroom, te godsdienstig in eigen oog. Daarom is er ook zo vaak geen gebedsverhoring, omdat de Heere ten diepste aan ons niets kwijt kan. We hebben nog zoveel rechten. Dat zeggen we niet, maar het ligt op de bodem van ons hart. Maar als God rechteloos maakt, in de schuld brengt, brengt dat in verwondering en ootmoed. Want reken erop: God die helpt in *nood*.

Jaag na, want gij zult gewisselijk achterhalen. Ze trekken op. Maar dan gebeurt er iets. Ze komen bij een beek en dan zijn er tweehonderd mannen zo moe, dat ze niet meer verder kunnen. Ze willen wel, maar ze kunnen niet. Weet je wat David zegt? "Aan zulke mannen heb ik niets!" Nee, dat zegt David niet. Dat zegt de meerdere David ook niet. David zegt tegen die tweehonderd mannen die wel willen, maar niet kunnen, die zo moe zijn en er niet overheen zien om over die beek te gaan: "Blijf maar hier, waak maar over het gereedschap."

En dan gaat David met vierhonderd mannen verder. Maar er gebeurt nog iets. Dan ligt daar een Egyptische jongen langs de weg, een knecht van de Amelekieten. Die jongen ligt te sterven. Hij heeft drie dagen en drie nachten niet gegeten en niet gedronken. Waarom niet? Omdat hij ziek werd hebben ze hem als vuil weggeworpen. Zo betaalt de zonde, de wereld en de duivel uit. Dat gebeurt er als je de wereld dient, als je voor jezelf leeft en voor de satan. Die jongen werd ziek, daar kon hij niks aan doen, maar genadeloos gooien ze hem aan de kant. Dat doet de duivel, met u, met jullie jongens en meisjes als je hem blijft dienen. Hij laat je vallen als modder.

O, wat is de Heere toch oneindig anders! Wat ben je toch goed af, als je door genade de Heere mag leren vrezen. Die arme knul, hij had de dood verdiend, hij had de Amelekieten geholpen om Ziklag te verbranden, daar ligt hij en nu komt hij in handen van David, dat betekent zijn dood... Nee, David richt hem op, hij geeft hem water, brood, krenten en rozijnen. Die jongen knapt helemaal op. Hij komt weer tot leven.

Wat een mooi beeld van de grote Davidszoon Christus. Die jongen hoort helemaal niet bij het volk Israël. Misschien wordt u daar ook wel eens mee aangevallen: ik hoor niet bij de uitverkoren Kerk, ik hoor niet bij Gods volk, ik sta er buiten, ik ben een vijand. Dat was die jongen ook. Weet je wat David doet? Hij richt hem op, geeft hem eten en drinken.

David vraagt waar de Amelekieten heen zijn gegaan en de jongen wijst hem de weg. Hij gebruikt de jongen nog in zijn dienst ook. Dat wil de grote Zoon van David ook. *Wie is aan onze God gelijk, Die armen opricht uit het slijk?* Die vijanden wel doet, spijzigt met het Brood des levens en ze nog in Zijn dienst wil gebruiken ook, want die jongen wordt gebruikt om David en zijn mannen aan te wijzen waar de Amelekieten zijn.

Zo worden ze door die Egyptische jongen naar de Amelekieten gebracht. Die mensen lopen te dansen en te springen om hun buit. Ze hebben niet alleen Ziklag veroverd, maar ze hebben ook buit van de Filistijnen. En al zingend, al dansend en huppelend worden ze overvallen door David en zijn mannen en worden ze gedood, op vierhonderd Amelekieten na.

Gemeente, je zal al huppelend, al dansend, al feestvierend door dit leven, in één keer getroffen worden door het wraakzwaard van God. Ja, maar u zegt, ik ben gedoopt, ik leef netjes, ik lees in mijn bijbel, ik ga naar de kerk. U wou mij toch niet vergelijken met zo'n goddeloze Amelekiet?! Jawel, maar mezelf ook. Als God het niet verhoedt. We zijn of een vijand - en de één leeft dat bruter uit dan de ander - of door genade een Israëliet.

Arme Amelekieten, vierhonderd kunnen er nog vluchten. David heeft zo'n grote buit. En weet u wat de mannen zeggen? Dit is Davids buit. Ze hadden toch zelf ook geholpen met strijden? Maar dat zeggen ze niet. Ze schrijven alles aan David toe. Ziet u het beeld? De meerdere David heeft op Golgotha de kop van de satan vermorzeld, de wereld overwonnen, de duivel verpletterd. En als je daar in mag delen zeg je: Niet ons, o Heere, niet ons. Die mannen zeggen: het is Davids buit. De Zoon van David heeft de buit gewonnen! *De kerker werd uw buit o HEER'.*

Daar komen ze bij de beek en ze gaan erdoor. En dan zien we dat ze tegemoet gekomen worden. *Als David tot de tweehonderd mannen kwam, die zo moede waren geweest, dat zij David niet hadden kunnen navolgen, en die zij aan de beek Besor hadden laten blijven, die gingen David tegemoet.* Dat is wonderlijk, ze konden toch niet door die beek? Nee, ze konden er niet door, maar nu kennelijk wel. Ze gingen David tegemoet. Al konden ze David niet volgen in zijn strijd met hun lichaam, in hun geest, met hun hart, in hun gebed zijn ze wel meegegaan met David. Er lag toch een verbinding met David? Wat hebben die mensen gedaan? Niks? Nee, die gebruikt de Heere niet in Zijn Koninkrijk, mensen die lui zijn. Ze hebben op het gereedschap gepast. En geloof maar dat ze achterblijvend hebben gebeden. Dat ze met David meegingen in de strijd: hoe zou het gaan? En dat ze hebben gewacht en uitgezien: wanneer komt hij nu terug?

Zo is er geestelijk nog een volk dat niet zo diep wordt ingeleid in de lijdensgangen van de Heere Jezus en die toch zo'n liefde, uitzien en verlangen hebben. Als ze horen dat David komt, kunnen ze zich niet meer bedwingen, dan trekken ze David tegemoet. Wat is David toch vriendelijk voor ze. Hij zegt niet: kon je nu echt niet mee? Nee, hij vraagt: hoe gaat het nu met jullie? Hij vraagt naar hun welstand. De Heere weet wel hoe het ligt in het hart van de bekommerde Kerk, dat ze soms geen moed en geen krachten meer hebben, dat alles teveel voor ze wordt. Maar ze hebben toch die brandende liefde tot

de Borg. Als Hij uit hun gezicht is, dan ligt toch die betrekking er. En als Hij dan terugkomt is Hij zo vriendelijk en zo genadig en weldadig...

Ze krijgen geen standje, maar hij vraagt naar de welstand. En dan zijn er van die Belialsmannen die zeggen: zij krijgen niks van de buit! Maar David zegt: "Ze krijgen niet *iets* van de buit, maar ze krijgen evenveel als jullie. *Zij zullen gelijkelijk delen.*"

Kinderen, ouderen, *de buit van 't overwonnen land, viel zelfs de vrouwen in de hand, schoon niet mee uitgetogen.* Weet u waar het op aan komt? Of we de levendmaking kennen. En daar krijgt de ziel troost van, als er kennis komt van Christus. Daar wordt de één dieper ingeleid dan de ander. Drie discipelen werden dieper ingeleid in de hof dan de anderen. Maar als die wortel van genade, die waarachtige bekering, de liefde tot God en de kennis van de Middelaar er mag zijn, hoe gering ook, als het maar waar is: *Elk die Hem vreest, hoe klein hij zij of groot, wordt van dat heil, die weldaan deelgenoot.* David hield de buit niet voor zichzelf, maar heeft hem rijkelijk uitgedeeld.

De Zoon van David deelt de liefelijkste vrede tot aan de verste grenzen mede. Hoor je er niet bij? Zit je aan een grens? Zeg je: hoe moet dat, hoe moet dat... die aardse David doet iedereen gelijk delen in de buit, als je maar wel een volgeling van hem was. Méér dan David is hier. Hij heeft de buit overwonnen.

*Opent uwen mond,
Eist van Mij vrijmoedig,
Op Mijn trouw verbond,
Al wat u ontbreekt,
Schenk Ik, zo gij 't smeekt,
Mild en overvloedig.*

Amen.